

LETO
3

JESENICE-
FUŽINE

TOVARNIŠKI

VESTNIK

KRANJSKE
INDUSTRIJSKE
DRUŽBE

Dela in uspehi smučarjev-sodelavcev KTD

Slikovna reportaža za to
številko iz fotoarhiva S.S.

Smučišče na Rožci, kjer so naši smučarji dobili visoko znanje za alpsko smučarijo

Jeseniški kovinarji vodijo smuški šport Jugoslavije

Beseda športnega organizatorja Jožeta Činkovca

Nepobitna resnica je, če rečemo, da je smuški šport najbolj razvit med jeseniškimi kovinarji. O tem ne govorijo samo spomenice in papir, pač pa delo, ki ga zimsko-športniki, večinoma sodelavci našega podjetja, ustvarjajo na polju zimskega športa. To delo in uspehi so dali povod, da tudi v našem listu spregovorimo nekaj besed o organizaciji in o napredku zimskega športa na Gorenjskem. Istočasno uvrščamo to športno številko med naše lastnike z velikim ponosom, kajti uspehi in delo tekom 9 let zimskega športa na Gorenjskem so večinoma uspehi in delo naših sodelavcev — jeseniških kovinarjev, ki predstavljajo tudi elito vsega jugoslovanskega zimskega športa. Podjetje, ki ima med svojimi sodelavci take športnike, ki izkoriščajo svoj prosti čas ter služijo smotrni športni vzgoji, je tem športnikom za njihov trud lahko tudi hvaležno, ker odtegujejo mladino od vseh kvarnih vplivov, pač pa pomagajo ustvarjati zdrave športnike in žentleme, kar za podjetje ne more biti nikdar slabo, pač pa v korist in v veliko čast skupni domovini. Športnik z zdravo dušo v zdravem telesu naj bo ponos vsem sodelavcem in vsej naši delovni skupnosti.

Kdo je bil prvi, ki je začel s pravim in smotnim delom na organizaciji zimskega športa na Gorenjskem in ki je za-

stavil plug na njivo te panoge športa? Bili so to sodelavci našega podjetja, ki so se zavedli poslanstva razvitega zimskega športa v našem kotu domovine. Ti so šli na delo z veliko ljubeznijo in s požrtvovalnostjo in ustvarili v naši Gorenjski središče zimskega športa Jugoslavije. — Vsi, ki zasledujejo zimski šport, in to gotovo vsa država, danes s ponosom gledajo na pridobljene uspehe naših fantov doma in v tujini, v borbi z ostalimi narodi. Na te uspehe smo vsi ponosni. Vse kar so ustvarili ti prvaki, je zasluga skupnega dela in prizadevanja, velikokrat pa tudi uspeh največje lastne požrtvovalnosti. Zasluge ima pri teh uspehih tudi naše podjetje, ki je z razumevanjem šlo na roko temu prizadevanju v najrazličnejših oblikah, kakor malokatera druga delovna skupnost.

Bilo pa je v tem prizadevanju tudi mnogo neprilik. Možje pa, ki vodijo danes zimski šport na naši severni meji, niso klonili, nego so delali dalje in ustvarjena je lepa podlaga za nadaljnji razvoj zimskega športa v kraju in državi. Brez sredstev — navezani le na podpore redkih poedincev, ki so tu in tam žrtvovali obol za delo naših idealistov, so uspeli. Uspeh je bil pokazan v dneh od 3. do 15. januarja v Kranjski gori. Še nobena slična prireditev v državi ni pokazala tak obseg, toliko dela in volje, kakor prav ta go-

renjska olimpiada. Če smo gledali zopet tista prizadevanja, smo videli zopet naše sodelavce povsod na prvih mestih, v njih pa veliko požrtvovalno in nesebično delo.

Da ne govorimo o delu, ki so ga ustvarili naši sodelavci na polju tega narodnega športa poleg vsega tega, kar smo omenili v grobih obrisih, saj je slehernemu sodelavcu-športniku — brez vsakih posebnih fraz, njih agilnost in napredek, znano po uspehih in pozitivnem delu, ne da bi se puščali v detajle, moramo samo ugotoviti, da je delo našega kovinarja obrodilo take uspehe, ki so za naš zimski šport naravnost — ogromen, in želeči je le, da odločilni faktorji z večjim zanimanjem in podporami gledajo na delo in razvoj zimskega športa, ki ga vodi na Gorenjskem vprav naš sodelavec, kajti po našem mnenju naj se podpira pozitivno delo, ne pa da se podpira brezuspešno besedičenje, ki nikdar ne bo doprineslo našemu smučarstvu onega, kar mu že zdavnaj pripada.

Na kako visoki stopnji je smučarski šport v naši državi, ki ga po večini zastopajo naši kovinarji, naj Vam bodo v dokaz imena: Smolej, Praček, Zemva, Mrak, Žnidar, Žvan, Klančnik. To so imena, ki so zapisana v sedanosti z zlatimi črkami v našem zimskem športu in na katere se bo kovinarska družina čez

Ivan Zupan skače
s predklonom,
kot Norvežani!

Albin Jakopič, večkratni državni prvak — skače

desetletja spominjala. Ponos je pa še tem večji, ko že danes ti stari kanoni v njih najboljši formi — dobivajo v pomladku enakovredne zastopnike, ki se zopet in zopet pojavljajo iz vrst naše delovne družine.

Čigava je to zasluga, naj odgovori naš sodelavec!

Čigava je zasluga, da pozna svet Bohinj, da pozna zimsko krasoto Bleda, Kranjsko goro, Planico tja do Rateč in Podkorenskega sedla?

Koliko truda je bilo vloženega v vse to, koliko dolgih sej je bilo potrebnih, da se je izpopolnila organizacija, da se je nudilo tekmovalcem, smučarjem in vsem onim, ki hodijo na Gorenjsko — vse ono, kar more biti za ta narodni šport privlačno in koristno.

S ponosom se danes lahko jeseniški kovinar ozira na veliko delo, ki so ga vršili sodelavci iz njih vrst in zavedajoč se, da so vršili samo svojo dolžnost napram podjetju, državi in narodu.

S tem, da sega smučarski šport v take širine, da pridobiva tla med najbolj zagrizenimi, načelnimi nasprotniki športa, s tem da zavzema tudi delavske sloje — kličemo našim kovinarjem ter njihovim sinovom, da se oklenejo tega belega in najlepšega športa z vso ljubeznijo, saj je smučarstvo sigurno ona panoga športa, ki prinaša naši mladini telesno in duševno zdravje in to je prvi pogoj, da moreta podjetje in država zreti z zaupanjem v bodočnost pod ugodno perspektivo, na nastajajočo dobo.

Ponovno poudariti vzgojnost športa in smučanja bi bilo odveč, pač pa naj bo delo naših športnih delavcev, da vztrajajo pri njih stremljenjih vse dotlej, dokler se vsa naša kovinarska mladina ne bo posvetila športu, ki je našemu sodelavcu prepotrben — namen našega dela naj bo v tem, da združimo vso našo mladež v močno falango gorenjskih športnikov in da ustvarimo iz našega kovinarskega naraščaja res kader dobrih sodelavcev, ki bodo v ponos naši celokupni delovni družini kakor podjetju in v čast naši Jugoslaviji.

Dolgotrogaši: Klančnik, Kniflic, Smolej, Razinger, Benedičič na poti na tekme na Pokljuko

Smučarska številka

(Beseda uredništva)

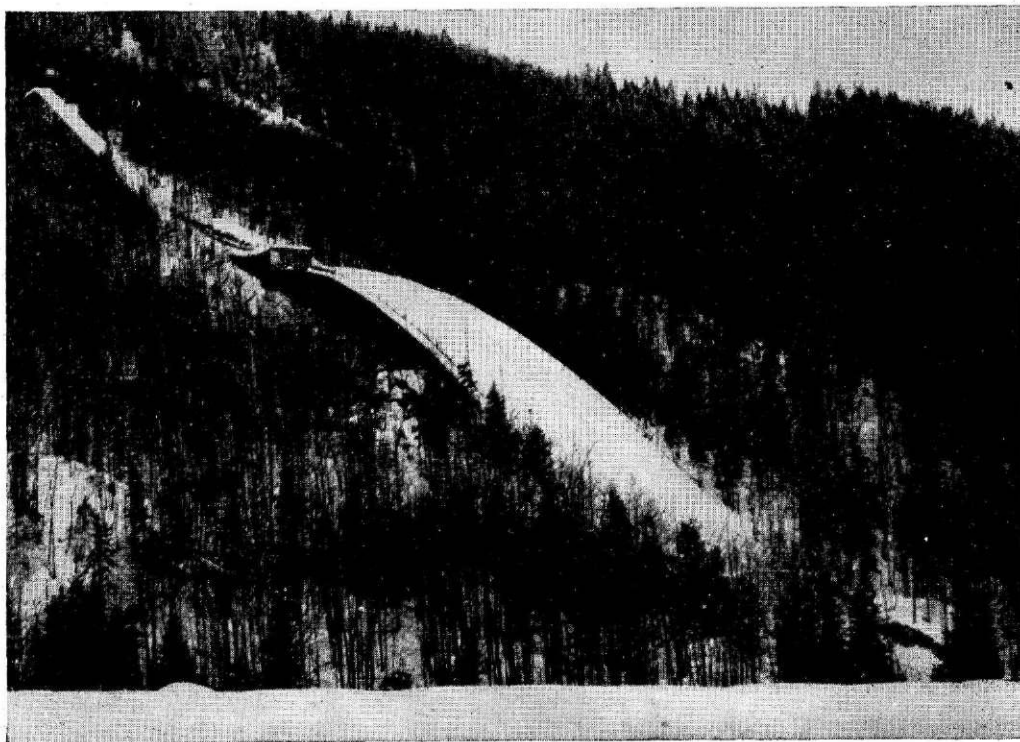
Zahvaljujemo se vsem, ki so pomagali pri sestavi te številke »Tov. vestnika«. Slike in besede naj pokažejo prizadevanja naših priznanih zimsko - športnikov in njihovi uspehi naj bodrijo mladino.

Naša delovna skupnost je ponosna na veliko voljo svojih sodelavcev, ki resnično vodijo zimski šport Jugoslavije in pridobivajo državi ugled pri drugih narodih. Naši fantje in možje in tudi ostali someščani in sokrajani bi za te svoje uspehe resnično zaslužili odlikovanja, toda saj je njihovo delo kronano z uspehi, ki so še večja odlikovanja. Kadar pa bo prišlo tako priznanje tudi od države, ki ima od naših športnikov gotovo koristi, takrat bomo prvi in iskreno ploskali.

Ta številka naj bodri športno voljo po vsej naši domovini, naj druži mladino, naj jo dviga v ljubezni do velike Jugoslavije, da bodo zanjo delali, da se bodo zanjo žrtvovali in jo praktično ljubili. Naj bo na mizi vseh športnih edinic, naj pride v roke vsem vodstvom in naj pokaže jeseniškega kovinarja vsem sobratom po veliki delovni domovini.

Zahvaljujemo se posebej še našima prvakoma gg. Smoleju in Pračku za sodelovanje pri urejevanju te številke in vsem, ki so pomagali, da je številka zbrala pravo vsebino prizadevanja.

★ ★ ★

Profil mamutske skakalnice v Planici

Olimpijec Franc Smolej

Beseda našega prvaka

Rade volje se odzovem Vašemu povabilu. Veseli me in nas vse, da bo tudi Vaš list posvetil nekaj misli temu našemu prizadevanju.

Delavec — kovinar

Ko sem še trgal hlače po klopek osnovne in meščanske šole, ki mi jih je krojil pokojni oče po zaslužku »šihitnih« hlač v prostorih železarne, kjer delam tudi jaz in jih zapustim le od časa do časa, smo se učili zemljepisja. Globus na poševni osi mi je še vedno pred očmi.

Olimpijec
Franc Smolej

Malo si zavrtel, pa si bil desetkrat okrog zemlje — seveda samo s prstom. Malo drugače je, če človek naše vrste v resnici hoče malo dalje kot pa v Ljubljano ali na Bled, tu je pa stvar malo drugačna. Navadno je tako, da pride večina nas delavcev najdalje v svet takrat, ko smo klicani na vaje ali na obrambo domovine in sebe.

Izrabi prosti čas

Letos se mi odpira meja in tuji svet že desetič. Nehote se vprašujem po vzrokih in silah, ki povzročajo, da se življenje pretaka malo laže kot običajno. Le pogledmo na delo in uspehe ostalih posameznikov in društev na Jesenicah. Naleteli bomo povsod na neki ključ, ki odpira mnogim vrata v svet. Ta ključ je pravilno in 100-odstotno izrabljen naš prosti čas. Druga pomoč sta uprava in vodstvo Kranjske industrijske družbe, ki nam velikodušno leto za letom stoji ob strani ob času potrebnega dopusta ter blaži finančno stran bolj izdatno kot vsa ostala, tudi poklicna društva skupaj.

V naš lepí športni svet

Na razpotju smo, odpira se široka cesta, lepa, gladka in udobna, ki premosti marsikoga. Nastlane rožice se spremenijo v trnje, obcestni kamni v gostilne, malo da-

lje sodnija, tam nasproti arest, nato pa samo še pokopališče. Hvala Bogu, da se danes na tem razpotju uvršča vključ vsem vabam te zanimive ceste mnogo več pristašev po drugi cesti. Ni prav lahka odločitev. Vaba tu, vaba tam, toda moč na volja zmagaja. Na naši cesti ni časa za razprave, za alkohol in alkoholično politiziranje. Kot stroj vztrajamo in telo mora prenesti rekordne vzdrže. Le volja in vztrajnost posameznikov prinašajo uspehe in slavo, slavo tudi domovini. Volja in vztrajnost — to sta naš rekord in produkt in ta se oceni. Na trgu smo. Eni

izložbah velemest. Manem si oči, ko gledam v to čarobno zimsko sliko. Ko da je nebo padlo z vsemi zvezdami na sneg. Ne moreš naprej, ustaviš korak, strmiš, molčiš, moliš...

Vrnem se, tiho neslišno drče smuči po najčistejšem, ko puh mehkega terenu. Ko bi padel, bi te objele najfinejše roke in te položile v najčistejšo kopel.

Tako doma pod našimi ljubečimi orjaškimi stenami, ki kakor ogromen zid same branijo tujcu prehod in pogled v naš krasote polni gorenjski raj.

Na smučih preko meje

Pa so me smuči zapeljale v osrčje Francije pod vabljivo Mont Blanc. V njegovem vznožju je donel naš »smuk!«. Iz prijazne vasice občuduješ in strmiš v vrhove, na katerih vlada redko mir. Zaviti v viharje se le redkokateri dan očistijo in kažejo svoje bele pleše pripekajočemu soncu in radovednemu tujcu. Menda so zato napravili kar tri vzpenjače, da kadar Mont Blanc nima klobuka, lahko v ¼ ure prispeš do 2500 m višine, da lahko od tam občuduješ njegovo veličastnost ter vso njegovo okolico, ki nikakor ni majhna in nezanimiva. Tako je v vsakem kraju kaj posebnega, zanimivega, da ostane v trajnem spominu. Če že ne dober uspeh na tekmah, pa lepota kraja. Tako bi iz Italije k nam rad prinesel vsaj nekaj tisoč kilometrov njihovih cest, tudi železnice s 100 do 120 km brzine na uro, ki vozijo po dolini padski, bi se ne branili.

En dan vožnje po Švedski zadostuje, čeprav v zgodnji spomladi — bilo je kopno, da se prepričaš o čistoti, o blagostanju, o vzornih kmetijah in o lepotah te severne pokrajine.

Iz Finske bi Vam rad prinesel poplavo športnega duha in takrat bi se tudi moj položaj gotovo zboljšal, itd. itd.

Med tekmeči

Med mojimi 80 tekmami, ki jih imam spisane po vrstnem redu, se mi je pripetilo marsikaj prijetnega in tudi obratno. Enkrat diskvalificiran, ker sem dal smuč na ramo, zopet sem zlomil smučko (odlomil okovje); na neki tekmi sem imel številko 1 in sem dohitel malo čez polovico tiste, ki so progo šele markirali in trasirali (30 cm novega snega), naprej do

Državni prvak Klančnik na progi 18 km

v zraku, drugi v vodi, tretji na skali, na vrvi nad prepadom zaupamo v svoje sile, znoj curlja, velikokje sekunde odločajo, povsod je zahteva celega moža.

Mi pa smo še svoje vrste tiči ali plazilci. Ko gams in srna obtičita v snegu, smučar-plazilec lahko nad njim gospoduje. Širijo se prsa v čistem zraku, debelina snega nas ne ovira, kadar preprezamo z našimi sledovi-smučinami planine in gozdove. Da, rad bi pokazal našemu zapečkarju ali sovražniku športa samo enkrat ob pravem času kos naše Gorenjske, ko se svatovsko obleče v kožušček hermelina. Ni še minil mesec od tega, ko sem zadržal dih, zaustavil korak ter prisluhnil ob tišini, opazujoč krasoto pred menoj razgrnjene zimske pokrajine. Čez dan sem imel trening s tekmovalci, prevozili smo ca. 45 km, toplomer je proti večeru kazal —16 stopinj. Zvečerilo se je. Po večerji je zaradi svetle noči še vse živo na plani pred kočo. Stopim na smučke, zazibljem se v čisti noči po deviških poljih skozi sence smrek in borov po jasah, osvetljenih od mrzle polne lune. Povsod čistina in nedotaknjena čistina, še sledovi izmučene divjadi so redki. Iz doline se vzdiguje rahla meglica, pokrije vas in dim kaminov — vse naokrog srebrnočisto. Mesec se je dvignil in zmanjšal sence smrek, svetloba lije, sneg od ivja skristaliziran blešči in jemlje vid, sleherni je lepši kot dragulji, ki sem jih videl po

Lovro Žemva, rutiniran internacionalc
za tek in kombinacijo

cilja sem si progo napravil sam. Nekoč sem na tekmi pri — 28 stopinjah padel v Savo in vozil naprej, enkrat pri tekmi na 15 km »samo« 17 minut naskoka, zopet drugič sem prišel na cilj, ko so bili časomerilci še v gostilni. Zopet mi eno uro pred tekmo za državno prvenstvo ukrade nekdo hikory-smučke — ni jih bilo več nikjer. V Bosni zlati sem imel na 18 km več kot pol ure »fora«. Od jugoslovanskih smučarjev imam samo jaz dve F. I. S. plaketi.

V svet za slavo domovine

Moje poti v inozemstvo: leta 1932. za Sokola na Češkoslovaško v Štrbskem Plesu. Leta 1933. v Innsbruck na F. I. S. in potem v Harakovu-Krkonoše, sedaj Nemčija. Četrtrič v Zakopane na Poljskem, leta 1935. zopet na FIS v Štrbskem Plesu, šestič v Garmisch-Partenkirchen, sedmič v Banski Bistrici na Češkoslovaškem, osmič v Chamonix na FIS v Francijo, devetič sam na FIS v Lahti na Finskem. Tik pred odhodom iz Helsinkov — glavnega mesta Finske, sem dobil brzojavno vabilo na »Vaso« tek na 90 km. To je bilo še celih 24 ur vožnje proti severu, kamor pa nisem mogel radi raznih zaprek.

Iz Švedske domov

Saj sem pa imel vožnje tudi že dovolj. 14 dni — polovico na vlakih, največ brzi, preko Švedske in Nemčije z električ-

nimi stroji, trikrat preko morja, enkrat 4 ure, dvakrat po 14 ur iz luke Abbo do Stockholma. Mnogo nepozabne lepote sem videl s krova ladje. Ledene ploščice so se zaletavale v nas, jata rac nas je spremljala in čakala dobrih src. Tudi slabo stran morske vožnje sem občutil tisto nepozabno noč. Premetavalo nas je na odprtem morju, pene valov so se strdile na ladji za centimetre na debelo. Bolan kot vsak novinec, sem bil le radoveden, kako izgleda ob takim valovanju zunaj, toda samo pol minute je bilo dovolj, da sem videl in se zopet umaknil v trup ne preveč velike ladje. Na tistem sem si zaželel kopnine. Še pred kratkim pa se nisem mogel naučiti obzorja na zastirajoči morski gladini. Mnogokrat sem prišel do spoznanja, da človek le ni nič v primeri z naravnimi silami, četudi jih zmaguje od časa do časa v malih merah in izkorišča na razne načine. Ko sem že malce nerad — tretjič obremenjen z dilcami in s kovčgom stopal v notranjost ladje za prevoz s Skandinavskega polotoka na evropsko celino, misleč na prečuto noč in na večkrat temeljito izprazen želodec, sem po ogromnih dimenzijah notranjosti ladje mogel ugotoviti, da bo ta vožnja boljša. Tako je tudi bilo. Saj je bila ta ladja taka, da so vlak kar »not« zapeljali, v Sasnitzu pa zopet ven. Vozili smo se kar v kupejih vagonov in je bil že zato občutek čisto drug. Vlak je bil samo s I. in II. razredi. Ta pot je bila pot domov.

Piše olimpijec Ciril Praček

Naš najboljši planinski smučar

Na Vaše povabilo, gospod urednik, se rad odzovem. Postregel vam bom z nekaj podatki našega skupnega prizadevanja.

Zmaga v Zakopanih

Sezona 1933./1934. Naša smučka ekipa nastopi v Zakopanih na Poljskem. Naši in češki tekmovalci so bili povabljeni na vseslovanske tekme, ki jih je v tem letu priredila Poljska istočasno s proslavo 15-letnice svoje zimske športne zveze. Tekmovalci posameznih držav so bili dobro pripravljeni in se je bila silna borba za prva mesta. Naš Smolej je bil tedaj odličnemu Janši stalno za petami in sta se oba dobro plasirala. (Janša 7, Smolej 10.) Pač pa je vse presenetil Heim Hubert, ki si je osvojil prvo mesto v slalomu. Prvič v zgodovini jugoslovanskega zimskega športa je ob razdelitvi daril zasvirala jugoslovanska himna in ponosni na tak uspeh smo stali v pozoru močno ginjeni. Heim je prejel tedaj kot darilo lep kip — darilo ministrskega predsednika.

Kot zaključek so bile v Zakopanih skakalne tekme. Že takrat smo občudovali močno borbo med Norvežani in med poznanim Poljakom Marusaržem. Zmagal je Poljak Marusarž s skoki 74,5 m in 71 m. Poljski trener pa je bil Norvežan Per Jonson, poznan tudi iz Planice, ker »kru-
li« v zraku. Ker je že Marusarž skakal

čez kritično točko — skakalnica ima kritično točko pri 65 m — smo bili prepričani, da ne bo šel nihče dalje. Toda Jonson se je v silnem odzivu pognal na 77,5 m in obležal za kratek hip brez zavesti, nakar so ga s snegom »stuširali«. Svoje je pač dosegel — najdaljši skok dneva. Naš Palme se je s skoki 60 in 62 m v lepem štilu dobro odrezal.

Drugo jutro ob 5. uri je bilo rečeno, da odpotujemo. Spravili smo svoje stvari v kovčge in malo za slovo podeli. Zju-

traj pa nas je zbudil dežurni komaj 20 minut pred odhodom vlaka. Hitro smo pograbili svoje stvari in tekli proti kolo-dvoru. Toda tisti, ki so imeli več kovčgov in po več parov smuč, so se kar nekam zamašili. Seveda je bilo ob tej zgodnji uri na cesti še prav malo tipičnih poljskih prometnih sank in prvi so pograbili, kar jim je prišlo pod roke. Neki zaostali tovariš pa se je postavil sredi ceste med svojo smučarsko navlako in turobno klical »Sanke, sani, sanke, sani;«, dokler

V snežnem metežu,
Ciril Praček na startu za
vseslovansko prvenstvo,
ki si ga je osvojil na
Pokljuki

Levo: Albin Jakopič, naš rutinirani internacionallec; desno: Hubert Heim, bivši vseslovanski prvak v alpski kombinaciji. Člana ekipe za olimpiado v Garmisch-Partenkirchenu

ni od nekod pridiral izvošček, prepričan, da mora goreti že najmanj pol Zakopan. Seveda smo ostali imeli veliko zabave s tem prizorom sredi ceste. Vlak pa smo še ujeli vsi.

Mimogrede na Dunaju

Vračali smo se čez Dunaj. Prav tedaj je bil na Dunaju socialistični puč. Ko smo se peljali skozi predmestje, smo slišali regljanje strojnic in strele iz pušk. Toda radovednost, kako izgleda to cesarsko mesto, je bila večja od strahu in vsi smo bili za to, da si mesto ogledamo. Ko pa smo dospeli na južni kolodvor, so nam lepo povedali, da ne smemo dalje kot do kolodvora in naprej domov. Opazili smo, da je bilo mesto prazno. Le vojska in motorizirane enote so križale ulice, iz daljave pa je ropotalo strelno orožje. Dunaj se je šel vojake! Na progi smo imeli zastanek samo še po nerodnosti nekoga, ki je potegnil zasilno zavoro. Srečno smo dospeli domov.

Na olimpiadi v Ga-Pa

Sezona 1935./1936. v znamenju olimpiade. Naši olimpijski tekmovalci — seveda večinoma Jeseničani, so se v ostri svetovni konkurenci plasirali zelo vidno. Večkrat se je zgodilo na treningu »Standard« proge, da so jih začudeno vpraševali, katera država je to in so še bolj začudeno gledali, ko so dobili odgovor, da so to zastopniki Jugoslavije. Slika našega poznanega tekmovalca Čopa je bila objavljena celo v »OLIMPIA-Zeitung«, kamor so prišli samo izredni »kanoni«. Naš Smolej se je v tej konkurenci zrinil pri 50 km-skem teku na 10. mesto, kar je bil nepričakovan uspeh. Še bolj neverjetno in nepričakovano pa je bilo videti našega olimpijca, ko je tekel skozi cilj in še kar naprej do garderobe, dočim so slavne severnjake pričakovali na cilju kar z rjuhami v rokah ter zavijali zmučene tekmovalce in jih odnašali na stanovanja. Naš France pa je svež in brez potu ter brez vsakega saniteta odrezal po kovinarsko in

jugoslovansko. To je bil prvi izredni uspeh Jeseničana Smoleja, ki je odjeknil po vsem svetu. Finci, ki so stanovali v bližini naših fantov, so še isti dan obiskali Smoleja in ga spraševali vse mogoče stvari, kje trenira, kako trenira, kako se hrani, kje in kaj dela, če je oženjen itd. Naš skromni Gorenjec jim je vse lepo povedal. Fincem je njegova skromnost zelo ugajala. France je bil takoj osebno povabljen v Lahti na svetovne tekme in bil tam kot stari znanec ter dobrodošli gost.

Še mala značilnost iz Ga-Pa. Pri paradi so prišli naši fantje na stadion v bližino Norvežanov, pri katerih je bila ravno njim nasproti Sonja Henie. Funkcionarji zveze so poslušali kanclerja nove Nemčije pri otvoritvi olimpijskih iger, tekmovalci pa so občudovali slavni in tudi lepi vis a vis...

V Banski Bistrici

V sezoni 1936./1937. so naši fantje na vseslovanskem prvenstvu v Banski Bistrici na Češkoslovaškem. Je to krasno letoviško središče (letno in zimsko) in ima posebno lepo okolico. Tekma v smuku se je vršila na Križni gori, 18 km od Banske Bistrice. Zmagal je Jeseničan Heim Hubert. To je bilo ponovno presenečenje, posebno za Čehe, ki so z gotovostjo računali na svoje fante in podcenjevali naše moči. Prav tako je prirnil v ospredje Žnidar Emil, ki je zasedel 6. mesto. Prevozil je progo brez padca v svojem lepem stilu.

Na skakalnici pa je gospodoval naš Novšak, tudi po rezultatih treninga so sodili vsi, da bo on prvi. Toda na tekmi je imel smolo in je padel en skok ter se ni plasiral. Skakalnica je bila zelo težka, pravo nasprotje z našimi planinskimi kolesi.

Smolej se je ponovno dobro plasiral na 50 km (4. mesto) in tudi na 18 km. Za zabavo pa je poskrbel Knap Leo (Ilirija), ki je postal pri teku na 50 km kar naenkrat lačen. Ima pa dober nos in je zavohal, da je bila nekje ob progi vojaška kuhinja. Pa hajdi s proge k vojakom na kosilo. Vojaki so mu lepo postregli in Knap je šel zopet »na delo«. Pa se je še vkljub temu dobro odrezal (12. mesto). Kako zanimanje vlada na Češkem za smučanje, nam dokazuje to, da so postavili za start za 50 km kar 70 tekmovalcev, kar se pri nas še dolgo ne bo zgodilo. V patrolnem

teku je startalo 200 štafet (à 4 možje)!!! Zmagali so naši (Žemva Lovro, Knap Leon, Smolej Franc in Klančnik Gregor).

V Franciji

Drugi teden pa smo dobili naše fante v Franciji, kamor so se odpeljali kar iz Banske Bistrice. Svetovno prvenstvo v Chamonix leži ob vznožju Mont Blanca in je najbolj znano zimsko središče Francije. Divje stene obdajajo dolino na obeh straneh. Dolina je dosti bolj široka od jeseniške. Silni ledeniki stezajo svoje mrzle jezike prav v dno doline in dostikrat se dolina v avgustu tako ohladi, da pada sneg. Mesto ima velike letoviške hotele, ki so polni pozimi in poleti. Na bližnje vrhove vodijo tri žične železnice in ena navadna gorska železnica. Kraj sam je bil za naše fante nekaj izrednega in to največ po zaslugi komunikacijskih sredstev. Naj reče kdo kar hoče, narava je še veliko lepša, če jo občuduješ udobno sedeč v kajbici žične železnice ali pa iz avtomobila na asfaltni cesti, kot pa če jo mahaš ves prepoten peš po stezi ali po cesti navzgor.

Naša dva alpska zastopnika sta pripela prepozno na trening, da bi mogla odločilno poseči v borbo, zato sta se temu primerno plasirala na 20. in 21. mesto v smuku in na 27. in 28. mesto v slalomu.

Tekači pa so se odrezali bolje. Klančnik 17. na 18 km, Smolej tik za njim 18. mesto. Na 50 km je postavil Smolej svoj najboljši uspeh s 6. mestom. To je bila naravnost senzacija za ves športni svet. Znano je, da se plasirajo Norvežani, Finci in Švedi na prva mesta. Da pa se med nje vrine Jugoslovani, pa je nekaj izrednega. Temu odgovarjajoče je bil potem Smolej oseba splošnega zanimanja tako od strani časopisja in fotografov, kot tudi od strani lovcev na avtograme.

Splošno o našem prizadevanju

Smučanje je drag šport, zato se je čuditi idealizmu naših športnikov, ki si morajo vso športno opremo nabaviti sami, da morejo pri tem izdržati v finančnem pogledu. Smučar-reprezentant ima stroškov v sezoni gotovo nad din 3000,—. Toda kdor je občutil toploto sončnih žarkov v planinah, kdor je občutil opojnost gladkega in divnega drsenja na smučih, ta

Emil Žnidar, član ekipe za olimpiado v Ga-Pa. (Žnidar je tekmoval tudi na vojaških tekmah v Franciji kot vojak)

vkjub vsemu ne popusti, vztraja in zmaguje. Redke, silno redke so ugodnosti, katerih so deležni naši prvaki — Gorenjci.

Izmed mlajših in novejših mojstrov naj omenim Žvana Lojzeta. Znan je postal v zadnjih dveh sezonah zaradi svojega poguma in drznosti na gorenjskih strminah. On je predvsem tip požrtvovalnega idealista, ki nikdar ne kloni. Na Caninu je v vožnji čisto posnemal Italijane in bil na treningu predmet pozornosti zaradi svoje korajže. Nalomil pa si je smučko, pa sta jo s Koblarjem (Stane) zvezala kar z žico, da je lahko drugi dan startal. Italijani pa so imeli vsi po dva para krasnih hikory (ameriški oreh) smuč, Vprašal sem Sertorellija kaj je po poklicu in zvedel, da je električar v Milanu, pa Milana ne vidi vso zimo, ker je na državne stroške ves ta čas v Cortini d'Ampezzo v Alpah.

Koblar in Zvan sta startala na Caninu menda edina z jesenovimi smučmi, pa sta se vkljub temu dobro odrezala, posebno Koblar. Med mlajše seniorje spada tudi odlični Klein Bruno. Na državnem prvenstvu je že nekajkrat odnesel odličen plas-

ma in je letos kandidat za državno prvenstvo, kar bi že bil, če ne bi bil premlad. Naj omenim, da je samo v pretekli sezoni odnesel pet prvih mest v alpskih disciplinah.

Znan skakač je Albin Jakopič, ki se je udeleževal že v vseh smučskih disciplinah s polnim uspehom. Bil je večkratni državni prvak v klasični kombinaciji in večkratni reprezentant ter olimpijec v Ga-Pa.

Zupan Ivan pa je zmagovalec »Sokola« v skokih, poznan posebno na Češkem.

Vsi imenovani so sodelavci naše industrije, za kar ji gre za vsako razumevanje polno priznanje. Dejstvo je, da zastopajo naš beli šport po vsem svetu večinoma delavci KID. Podoben primer imamo v Kongsbergu na Norveškem, kjer so srebrni rudniki in so delavci teh rudnikov najboljši skakači na skakalnicah vse Norveške.

Letos pojdejo naši smučarji v Zakopane na svetovno prvenstvo, in upamo, da ne bodo pozabili kaj in koga reprezentirajo.

Bruno Klein, ki se razvija v enega naših najboljših, ne samo jesenjskih tekmovalcev smuka in slaloma

Sušnik Matija:

V telesu zdravem zdrav prebiva duh

Zlet gorenjskih smučarjev v Kranjski gori je pokazal lepe sadove smotrne telesne vzgoje

V našem listu smo z današnjo številko uvedli posebno kolono, pod katero bomo objavljali članke o sodobni telesni vzgoji in prinašali v izvirčih tudi poročila o telovadnih in športnih prireditvah ter o doseženih uspehih doma in v širnem svetu.

II. zlet gorenjskih smučarjev, ki se je vršil v Kranjski gori, je za nami. — Kljub slabemu vremenu in slabim snežnim prilikam je bil ta zlet smučarska prireditev prvega reda v tej zimi. Pokazal je veliko sposobnost organizatorjev in velik porast tekmovalcev v vseh smučarskih panogah, ki so bile na sporedu.

Pri tekmah je nastopilo 298 tekmovalcev. Od teh je tekmovalo v teku na 18 km 44 članov, v teku na 5 km 31, v teku na 3 km pa 49 naraščajnikov. V klasični kombinaciji je tekmovalo 14 članov, v veleslalomu 53 tekmovalcev in 2 tekmovalki, v slalomu 55 naraščajnikov, v prostih skokih 10 članov in 47 naraščajnikov.

Gorenjska zimskošportna podzveza je postavila k tekmam 190 tekmovalcev, jesenjski športni klubi pa 81 tekmovalcev in 2 tekmovalki.

Če k temu številu prištejemo še one tekmovalce, ki so danes na ozemlju Gorenjske zimskošportne podzveze, a so včlanjeni v ljubljanskih športnih klubih, ter tekmovalce ali njih očete, ki so zaposleni v našem podjetju, potem lahko trdimo, da je naša velika delavska družina postavila na zlet gorenjskih smučarjev okoli 75 % sodelujočih.

Še bolj zanimivi pa so uspehi poedincev v raznih smučarskih panogah.

V teku na 18 km je prvi Klančnik Lojze, SK Dovje-Mojstrana; drugi Smolej Franc, SK Bratstvo; tretji Zemva Lovro, SK Bratstvo.

V klasični kombinaciji je drugi Pogachnik Tone, SK Bratstvo; tretji Klančnik Gregor, SK Dovje-Mojstrana; četrti Razinger Tone, SK Bratstvo.

V prostih skokih je prvi Klančnik Karel, drugi Jakopič Albin, tretji Klančnik Gregor, vsi člani SK Dovje-Mojstrana.

Od naraščajnikov je v prostih skokih drugi Bukovnik Leon, četrti Razinger Lojze, peti Brun Albin, vsi SK Bratstvo.

V veleslalomu je prvi Praček Ciril, TKS; drugi Cvišemberger Adolf, SK Bratstvo; tretji Kobler Stanko, TKS; četrti Urbar Marko, TKS; peti Žnidar Emil, LSKG in šesti Klein Emil, TKS.

Od naraščajnikov je v slalomu prvi Bertoncely Jože, LSKG; tretji Koren Tone, SK »Kovinar«; peti in šesti pa Sakšida Ivan, SK Bratstvo, in Ravnikar Rado, LSKG.

Vsi navedeni prvaki razen Urbarja so člani naše velike delavske družine.

Iz gornjih podatkov je razvidno, da pripadniki SK Dovje-Mojstrana in SK Bratstvo najbolj gojijo tek na srednje in dolge proge in skoke, alpske discipline pa so domena Skalašev in Gorenjcev, ki si primata v teh panogah zlepa ne bodo dali vzeti.

V težkih smučarskih borbah uspejo le oni, ki imajo krepke mišice, zdravo srce in sopila, predvsem pa izredno močno voljo. Pri teku odločuje vztrajnost, prožnost in volja, pri skokih drznost in tehnika, v alpskih disciplinah pa tehnika, drznost, prisotnost duha in abso-

lutno obvladanje samega sebe. Osobito pri tekmi v veleslalomu so potrebne vse navedene vrline, saj mora tekmovalec v silni hitrici, skoraj skozi uho šivanke, preden dospe na cilj.

Naši fantje, ki so v Kranjski gori pobrali skoraj vsa prva mesta, so skoraj vsi izvršujoči člani telovadnih društev. V telovadnicah, na letnih telovadiščih in športnih igriščih so si dolga leta urili mlada telesa, krepili mišice in voljo ter kovali značaje v zavesti, da je le telesno in duševno zdravim, pridnim, treznim in močnim zagotovljena boljša bodočnost.

★ ★ ★

Držimo se reda tudi tu

Ponovno se dogajajo primeri, da posamezniki osebno ali pismeno, izven tovarne in na domu ali na cesti izročajo prošnje na gg. ravnatelje in ostale šefe. Ne samo, da je to znak nerednosti, nego mora biti vsakemu tudi razumljivo, da je sprejemanje in reševanje takih prošenj nemogoče.

Ponovno opozarjamo, da so taki poseti na domu nedopustni in se bo vsak tak primer prošnje rešil negativno.

Eventualne prošnje naj se vlagajo pismeno, kratko in jasno ter brez prilaganja znamk za odgovor ali kolkov. Na važnejše prošnje se bo pismeno odgovorilo.

B. Langus: tehn. ref. GZSP:

0 jeseniških smučiščih

Ker imamo na Jesenicah najboljše športnike-smučarje, smatram za prav, da se spoznamo tudi s smučišči, na katerih so se vadili in vadijo ti naši vrli fantje.

Če hočeš na smuške terene v bližini Jesenic, je pač najbližja pot do Plavža in potem na desno po »rovčarski cesti« do Sv. Križa, kar znaša približno eno uro hoda. Že malo pred Sv. Križem najdemo na eni izmed senožeti smučarje, zlasti pa domačo mladež pri vežbi in v veselju zimskega športa. Seveda take jase za prave smučarje še ne zadostujejo. Tem so potrebni obširnejši, strmi in dokaj odprti tereni. Take smuške terene pa najdemo že dobre četrt ure dalje od Sv. Križa na desno na Črnem vrhu, ali dalje na Rožci ali pa naravnost mimo Savskih jam čez Markljevo planino na Pustem Rovtu. Tu se nahajajo prava idealna smučišča, ki pa ne samo da zadovoljujejo smučarje, nego navdušujejo ti hribi vsakega izletnika s svojimi krasnimi razgledi na veličastni venec Julijskih Alp. Na vseh teh mestih so postavili svoje smučarske postojanke ASK Goranjec na Črnem vrhu, turistovski klub Skala na Rožci in SK Bratstvo na Pustem Rovtu.

Črni vrh

Najbližji s prav lepo lego je Črni vrh (1300 m), ki ima na vzhodnem in južnem delu idealna smuška polja, kakršnih najdemo v naravi malokje. Črni vrh se odlikuje po vsakovrstnih terenih na sončnih straneh, zlasti po znani klasični slalom-progi, ki je v splošnem enaka onim inozemskim program, kjer so se prirejale tekme za svetovno smučarsko prvenstvo. Že od nekdaj radi zahajajo sem jeseniški in drugi smučarji. Na tej progji je bila izvedena prva tekma v slalomu za prvenstvo GZSP, na kateri se je prvokrat izkazal kot najboljši naš smučar tiste dobe, mladi Praček, ki so mu že takrat pre-rokovali polno uspehov, katere je potem res tudi dosegel tako doma kot v inozemstvu. Začetnikom pa je najbolj znan in primeren tako zvani »Jeramov kucelj«, s katerega se prosto spuščajo, ker ne vidijo pred seboj kakih dreves ali zaprek, kar bi jih utegnilo plašiti. Če se pa komu vsili

kaka »pika«, je pa vsaj veselje v vsem zboru začetnikov, saj vsak začetnik zaključuje svoje »vožnje« na tak način. Na Črnem vrhu pridejo na svoj račun tudi sankarji. Nudi se jim skoro nepretrgana vožnja od vrha preko »malega Triglava« pa do Jesenic.

Rožca

Zelo je smučarjem poznana in priljubljena Rožca (1360 m), ki je bogata na idealnih smučiščih od sedla Kleka pa prav do Sv. Križa. Tudi pot na Rožco ni naporena in jo lahko premeri vsak povprečni pešak v pičlih dveh urah. Z Rožce se nudi razgled po vsem gorenjskem kotu z južne, in na lepo Koroško s severne strani. Najbolj pa ugajajo smučarjem odprti in strmi tereni, katerih si želijo posebno »kanoni«. S Kleka (sedlo) vodi proga za smuk v smeri desno od koče (možni sta dve odlični progji) do Sv. Križa čez »molzišče«; druga pa po novem preseku na isti cilj — te pa se poslužujejo le odličnejši smučarji. Razen tega je tu, kakor tudi na Črnem vrhu in na Pustem Rovtu, dovolj terenov za začetnike, ki se radi zabavajo na bolj položnih terenih, v bližini koče. Ta snežišča so pozimi zelo dobro obiskana, pozneje pa zahajajo smučarji na drugo stran grebena, v tako zvani »St. Moritz«, ki pa je že na nemški strani.

Pusti Rovt

Izredno dolgo drži sneg na Pustem Rovtu, ki je sicer malo bolj oddaljen, zato pa tudi bolj privlačen, zlasti, kadar jemlje na Črnem vrhu in na Rožci sneg že slovo. Takrat pride ta kraj še posebno v poštev, ker snegu tam samo sonce ne pride do živega radi obrnjene lege. Poleg tega ima Pusti Rovt preko 3 km dolgo smuško progo s primernimi terenimi za tehniški slalom, saj so se prav lansko leto vršile tekme v alpski kombinaciji za državno prvenstvo na Pustem Rovtu.

Na vseh teh smučiščih, kamor hodijo jeseniški in drugi smučarji, bodisi vežbat, bodisi za zabavo, dobijo vsega, posebno pa so še veseli, če je naklonjeno sonce, da se vračajo z visokih belih polj zagorelih obrazov proti domu v doline.

Kaj pa naše smučarke?

(Piše Silva Poharjeva)

Kakšen je užitek, ko prideš iz zakajene jeseniške doline na bleščeča snežišča Julijskih Alp ali Karavank, ko drsiš po bleščečem snegu, to ve le smučar. Lepota narave, ki jo uživajo smučarji, prevzame vsakogar. Ta lepota se ne da opisati. Le radost, ki jo ta lepota vzbudi, se da doživeti. Žalibog je med smučarji doslej še premalo ženske mladine. Ni še smučarka, če ima hlače, mogoče še smučke, ki jih nese do prve smučarske koče, kjer počivajo do njenega povratka. Treba jih je navezati na noge in na njih vztrajati, če-

tudi neusmiljeni zakoni narave zahtevajo, da delate »pike«.

Malo je pri nas število smučark tekmovalk, še manj pa je razveseljivo število tekem, prirejenih za smučarke. Do letos so naše tekmovalke nastopale v medsebojni konkurenci samo na strmem Triglavskem smuku, sicer pa so se postavile kar med moško konkurenco. Ministrstvo za telesno vzgojo je začelo prirejati posebne tečaje za tekmovalke, in upati je, da se bo njih število kmalu povečalo. Za leto je tudi že predvideno damsko prven-

stvo v smuku in slalomu, upamo pa, da bodo tudi klubi pričeli prirejati posebne damske tekme. Po znanju pa vse tekmovalke še precej zaostajamo za moškimi tovariši. Najboljša je vsekakor Erika Heimova, ki je že večkrat dosegla lepe uspehe. Mislim pa, da bi lahko vse napredovale, ko bi se nam nudila prilika za nastope na samostojnih damskih tekmah. Ko bo letos damsko državno prvenstvo na Rožci, hočemo tudi tekmovalke pokazati, da Jesenice nimajo samo najboljših alpskih tekmovalcev, temveč da prednjačijo tudi s tekmovalkami. Zato pa, smučarke, pogumno naprej in uspeh ne bo izostal!

Širši javnosti pa so poznane posebno Jeseničanka gđ. Heimova Erika in gđ. Pračkova, obe sestri prvakov Heima in Pračka.

★ ★ ★

Razno

Koliko rude smo proizvedli v Jugoslaviji leta 1938. Prinašamo tudi podatke iz leta 1937., da bo viden napredek.

R u d e	leta 1938.	leta 1937.
Svinčeno-cinkove rude	870.000 ton	812.000 ton
Bakrene rude	740.000 "	650.000 "
Železne rude	610.000 "	618.000 "
Bauksitne rude	410.000 "	358.000 "
Pirita	150.000 "	134.000 "
Antimonova ruda	15.000 "	8.600 "
Manganska ruda	3.200 "	4.300 "
Surovo železo	60.000 "	40.000 "
itd.		

Brezposelnosti na mejah ne sme biti — odnosno, je treba ni. »Slovenec« prinaša swareč članek o valu brezposelnosti na severni meji nad Mariborom. Je ta pojav za zimo res nekam običajen, ker se zmanjšajo naročila, toda letos se obrati znatno krčijo, nekateri pa celo zapirajo. Tako je tovarna v Sladkem vrhu ob Muri odpustila 50 delavcev. Splošna stavbna družba na Teznm je prav tako odpustila 50 delavcev in skrčila delovni čas na 6 ur. Tudi Singerjeva tovarna v Sl. Bistrici obeta odpust 50 delavcev. Enak pojav je v dravski dolini, kjer odpuščajo delavstvo vse lesne industrije. Obrat je ustavilo Ressoovo podjetje s 40 delavci. K vsemu temu je treba prišteti še 500 sezonskih delavcev, ki so se vrnili iz Nemčije. Vsa jugoslovanska javnost ve, kaj pomeni brezposelnost ljudi na mejah, zato je nujno, da se pristopijo k izboljšanju. V Sloveniji je treba industrijo pojačati in ji dati naročila. Če že stojimo, stojmo kje drugje, da ne kažemo take »propagande« na mejah države.

K položaju zaposlitve

Za vsako železarsko in fužinarsko podjetje je potrebno, da ima naročil vsaj za dobo treh mesecev v naprej. Tako stanje naročil potem šele omogoča pravilno disponiranje in racionalno delo. Ob takem stanju naročil delajo vse večje tvornice skoro v vseh državah, kajti tovarne zahtevajo dobavne roke po 6, 8 in tudi po 12 mesecev. To je znak, da so te tovarne polno zaposlene za vso to dobo nabavnega roka. O tem položaju smo v našem listu že pisali.

Kakšen pa je položaj pri našem podjetju?

Vkljub temu, da se je konjunktura po prvem padcu v sredi lanskega leta, ko je bila posebno občutno prizadeta angleška železarska industrija, drugod zopet

poživila, ni pri nas opaziti nikake spremembe. Stanje naročil v sredini meseca januarja je znašalo pri KID le 380 vagonov po 10 ton. Ker znaša kapaciteta naše tovarne mesečno od 800 do 1000 vagonov, bi moralo biti stanje naročil za racionalno delo vsaj 2000 do 3000 vagonov. Stanje naročil 380 vagonov ne znaša torej niti polne polmesečne gotovosti zaposlitve.

Ker so taka dejstva zelo važna, hočemo, da zanje ve tudi naše sodelavstvo, da bo pravilneje razumevalo naša skupna prizadevanja.

Upamo pa, da se bo to stanje kmalu zboljšalo in da bomo prišli do stanja naročil, ki nam bo omogočilo racionalno delati.

Povečanje Šlajmerjevega sanatorija

Velike koristi za vse privatne nameščenca in njihove svojce

Občni zbor in odbor Trgovskega bolniškega in podpornega društva (TBPD) je pri naraščanju potreb in za zboljšanje zdravstvenih prilik privatnega nameščenstva in njegovih svojcev sklenil povečati Šlajmerjev sanatorij od sedanjih 30 na 90 do 100 postelj. Ta sklep pomeni veliko pridobitev za zdravstveno skrbstvo za nameščenski stan, kajti velikokrat se je zgodilo, da so bile vse postelje polne in Šlajmerjev dom bolnikov ni mogel sprejeti v oskrbo. Vse to povečanje pa bo vkljub vsemu stalo vsakega nameščenca za vse njegove svojce le 5 din na mesec več. Mesto dosedanjih 30 din, bo znašal prispevek za to višje zavarovanje 35 din, kar bo vsak z ozirom na koristi gotovo rad doprinesel.

Naj navedemo prednosti zavarovanih članov pri tem društvu:

1. Vsak zavarovani član ima pravico do trimesečnega brezplačnega zdravljenja v tem sanatoriju, oziroma do šestmesečnega po enoletnem zavarovanju.

2. To zavarovanje nudi isto pravico zavarovancem za zdravljenje v II. razredu bolnic in klinik.

3. Vsi svojci zavarovancev imajo istako pravico zdravljenja v omenjenih zavodih za štiri tedne.

4. Tudi po preteku te bolezenske dobe se lahko podaljša zdravljenje, odvisno od finančnega stanja društva, odnosno od dobe zavarovanja člana.

5. V okviru razpoložljivih finančnih sredstev nudi društvo za svojce rednih članov v onih bolezenskih primerih, v katerih ne more nuditi podpore zakonito zavarovanje, posebne podpore.

6. V primeru smrti zavarovanca dobijo svojci do 2000 din, odvisno od let zavarovanja.

S povečanjem sanatorija bo odprt poročniški oddelek in bo s tem odvzeta velika skrb nameščencem. Izpopolnjene bodo tudi druge naprave.

V interesu vseh nameščenca je, da si za borih 35 din oskrbijo možnost zdravljenja v tem zavodu, zato naj vsi, ki še niso člani tega društva, pristopijo k tako zvanemu višjemu zavarovanju TBPD v Ljubljani.

20 let uspešnega dela v industrijskem mestu

Mestni župnik in duh. svetnik č.g. A. Kastelic

Te dni je minilo 20 let, odkar je prevzel vodstvo velike jeseniške župnije g. duh. svetnik A. Kastelic. Od takrat pa do danes se je obraz Jesenic mnogo spremenil in Jesenice so postale — veliko industrijsko mesto. Prav tako je s tem zunanjim napredkom napredovala vsa ostala gospodarska, socialna ter kulturna in prosvetna stran delavskega, obrtniškega in uradniškega mesta. V tistem delu velikih Jesenic se izraža prihod, nastop in delo našega dušnega pastirja. Gospod župnik je našel svoj vrt prilagoden starim prilikam, in njegova zasluga je, da je cerkveno življenje napredovalo, kakor so napredovale Jesenice. Kot odličen duhovnik in prijatelj do vsakega farana je zidal in vzgajal cerkveno življenje in duševnost Jesenic ter jih približeval vrlinam in lepotam in s tem svojim delom si je postavil duhovni spomenik za vse čase.

Istočasno pa je gospod svetnik podpiral tudi gospodarska prizadevanja delavskega stanu in je kot dober gospodarski svetovalec pomagal jeseniškim meščanom pri vodstvu občinskega gospodarstva in tako deloval tudi za gospodarski blagor vseh. Gospod svetnik je v težkih časih naše industrije nastopil tudi za obrambo dela in poznana je njegova intervencija na vodilnih mestih v državi.

Svoj 20 letni jubilej je gospod svetnik odločil praznovati v cerkvi in nikjer drugod. Tudi tako je pokazal vsem faranom svoj vzvišeni poklic. Cerkevne slovesnosti so se ob tej priliki udeležile formacije tovarniških ustanov polnoštevilno. Tej slovesnosti je prisostvoval generalni ravnatelj KID s številnim uradnimstvom.

K jubileju, k delu in uspehom v tej dobi našemu dušnemu pastirju obširne jeseniške župnije iskreno čestitamo!

★ ★ ★

PREDLOG ZA IZBOLJŠANJE DELA

Sodelavec, ki je poslal predlog za izboljšanje dela pod oznako »1939«, naj se javi pri inspekciji dela KID v svrhu razgovora o predloženi zadevi.

Za naše gospodinje

Ledena kava.

Skuhaj 1 l zelo močne fine črne kave. V čisto zamešaj sladkorja po okusu in jo postavi na led, da postane zelo mrzla. Medtem pa speni 1/2 l sladke smetane, zamešaj vanjo 20 dkg stolčnega sladkorja in malo vanilije. Potem nalij kavo v kozarce do polovice, vrh te deni spenjeno smetano, da so kozarci polni. Na mizo jo daj samo ali s finim pecivom.

Mandljeve ploščice.

Mešaj 3 rumenjake in 14 dkg sladkorja z limonovo lupino, da dobro naraste. Potem naredi iz 3 beljakov trd sneg ter ga rahlo pri-mešaj z žlico moke. To testo namaži za prst debelo na pomazano pločevino in ga potrosi še z na listke zrezanimi in s sladkorjem zmehšanimi mandlji ter speci. Pečeno razreži na poljubne ploščice.

Fin piškotni omet.

Mešaj v skledi 3 rumenjake, polno žlico sladkorja, malo drobno zrezane limonove lupine, tri kavne žlice smetane ali mleka, nekaj zrn soli, sneg iz 2 beljakov in 2 žlici moke, narahlo premešaj. Dobro namaži plitvo ponev za ometle z maslom in vlij vanjo pripravljeno mešanje ter za prst debelo po ponvi razlij. Postavi v precej hudo pečico, da se zarumeni (10—15 minut). Pečeno namaži z mezgo, zapogni čez pol in potresi s sladkorjem.

Krofi s smetano.

Deni v skledo 1/2 kg fine moke in jo postavi na topel prostor. Mešaj 6 žlic mlačnega mleka, košček sladkorja in 3 dkg kvasa. Vlij to v moko in premešaj malo moke, da vzhaja. Posebej v lončku žvrkljaj 1/2 l mlačne, sveže sladke smetane, 5 dkg sladkorja, 2 žlici ruma, 7 rumenjakov in malo soli. Vse to vlij v moko k vzhajanemu kvasu. Vse dobro premešaj in prav dobro otepaj. Postavi na toplo, da vzhaja. Potem naredi krofe, deni jih na topel prostor, da vzhajajo, nato pa ocvri in še gorke potresi s sladkorjem.

BOJ PROTI NEZGODAM

Obleka

Obleka pri delu ne sme biti mahajoča, gumbi naj bodo vedno zapeti.

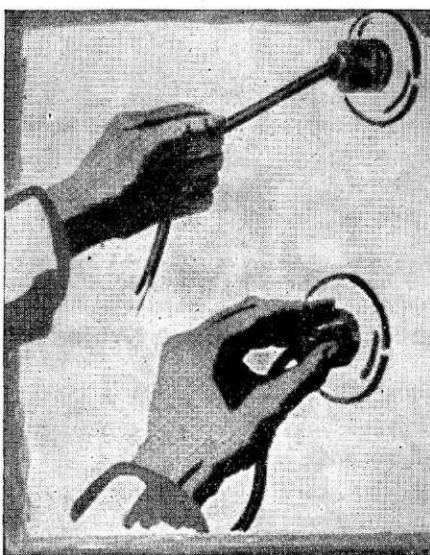

Mahljiva obleka je pri delu nevarna. Nagaja pri vsakem zamahu, lahko jo zgrabi vrteči se strojni del itd. Tudi prstane pusti doma. Tudi prstani so že po-

vzročili nezgode s tem, da se je pone-srečenec prav v najbolj nevarnem času z njimi kam zataknil. Odlaganje oblek v bližini strojev, električnih napeljav in na pogonske naprave je prepovedano, ker je nevarno.

Električni deli

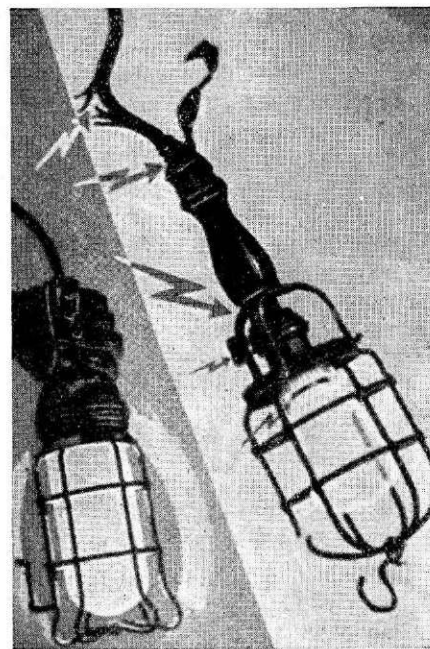
Nevarnost električnega toka je velika, ako električne naprave niso v redu. Pre-

Zgoraj: napačno

Spodaj: pravilno

den začneš delati z električnim orodjem, vse preglej. Vsak nedostatek javi. Morda je pokvarjen kabel tvoje ročne svetilke ali vrtala in sl. Tudi če si dobil najmanjši električni udarec pri uporabi orodja, to javi takoj, da se ne zgodi hujša nezgoda. Popravila na teh napravah naj izvršijo samo strokovnjaki.

Proč s tako električno svetilko!

Pri novogradnjah pazi, da se ne dotikaš električnih napeljav.

Malo kozmetike

Za rast las zmešamo 300 g rožne vode, 30 g ricinovega olja, 100 g kolonjske vode in 25 g arnike.

Vsak teden vsaj enkrat, če ne gre dvakrat, namažemo kožo na glavi, in to bujno pospešuje rast las.

Proti sivenju las je dobra kinova voda, ki se dobi v vsaki lekarni.

Nohti na roki naj bodo vedno snažni in čisti tudi pri gospodinji.

Nohti ostanejo lepi rožnati in se svetijo, če jih češče umivamo s citronovim sokom, kar vsaka gospodinja lahko napravi.

Kdor ima mrzle noge, naj si jih zjutraj in zvečer umiva z mrzlo vodo, zmešano z nekoliko žganja, in to bo kaj kmalu pomagalo, da se noge ogrejejo.

Utrujene noge po smučanju ali drsanju hitro osvežiš:

Napravi si zmerno toplo vodo, v kateri si raztopila v 1 liter vode 3 žlice kuhinjske soli in utrujenost takoj izgine.

O b v e s t i l a

Kraljevski jugoslovanski Aero-klub Jese-nice — priredi na pustno soboto, dne 18. fe-bruarja, I. letalski ples v vseh prostorih Sokol-skega doma na Jesenicah. Vsak udeleženec lahko brezplačno potuje z avionom na Sušak in nazaj, če bo izžrebana njegova vstopnica. Izbran spored. Posebne nagrade v obliki avion-skih poletov. Prvovrstna dekoracija z razstavo letalskih modelov. Igra plesni orkester. Zač-tek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 10 din za osebo. Vabi odbor.

Za dobro voljo

Prepovedano.

Natakar, ali je res, da je v vašem lokalu prepovedano dajati napitnino?

Res je, gospa. Ampak, dovolite, da povem. Tudi v raju je bilo prepovedano jesti jabolka, pa ga je vseeno Eva...

Ženska odkritosrčnost.

Sodnik: Poročeni?

Priča: Da, dvakrat!

Sodnik: starost?

Priča: Šest in dvajset.

Sodnik: Tudi dvakrat?

*

REŠITEV POSETNICE

iz prve številke »Tovarniškega vestnika«:
Martinova peč.